

Obsah

ZDROJE A ODKAZY K DOPLŇKOVÝM INFORMACÍM UVÁDĚNÝM V UČEBNICI	6
ÚVODNÍ SLOVO	7
SEZNAM TÉMAT	7
PRÁVO A JEHO HISTORICKÝ VÝVOJ	8
PRÁVO – VZNIK A JEHO PRAMENY	8
Zvykové právo	8
Vznik písemných právních norem.....	9
VYMEZENÍ A DEFINICE POJMU „ZÁKON“	9
PRÁVNÍ SYSTÉMY	10
Evropský (kontinentální) systém kodifikovaného práva	10
Anglosaské právo (právo soudcovské)	10
Islámské (muslimské) právo	11
VYMEZENÍ A DEFINICE POJMU „PRÁVO“	11
Společenské normy.....	12
Právní normy	12
Definice pojmu „právo“	12
STRUČNÝ PŘEHLED HISTORICKÉHO VÝVOJE PRÁVA	12
Nejstarší staroorientální právní normy.....	12
Římské právo	14
Středověké právo	15
Právo v období novověku	16
Historie vzniku práva a právního vědomí v českých zemích	16
Československá republika a její právní vývoj	17
PRÁVNÍ NORMY	19
PRÁVNÍ NORMY; JEJICH STRUKTURA, DRUHY A KLASIFIKACE	19
Definice právní normy	19
Struktura právní normy.....	19
DRUHY PRÁVNÍCH NOREM.....	20
Rozdělení právních norem z hlediska funkce	21
Rozdělení právních norem z hlediska formulace dispozice	21
Další způsoby dělení právních norem	21
PRÁVNÍ VZTAHY, SKUTEČNOSTI A JEDNÁNÍ	23
Platnost právních norem.....	23
Účinnost právních norem.....	23
Působnost právních norem	24
Právní vztahy.....	24
Právní skutečnost	24
Právní událost.....	25
Právní jednání	25
Protiprávní stavy.....	25
Protiprávní jednání	25
Výklad práva.....	26
Zákonnost.....	26
DEMOKRATICKÝ A PRÁVNÍ STÁT	27
Charakteristika právního státu.....	27
ÚSTAVNÍ PRÁVO	29
ÚSTAVNÍ PRÁVO.....	29
Součástí ústavního pořádku České republiky	29
ÚSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	29
Preambule.....	29
Základní ustanovení	30
MOC ZÁKONODÁRNÁ.....	30
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	31
Senát Parlamentu ČR.....	31
Výkon mandátu poslanců a senátorů	32
Legislativa – tvorba právních norem	32
MOC VÝKONNÁ	33
Prezident republiky.....	33
Vláda České republiky.....	34
Státní zastupitelství.....	35
MOC SOUDNÍ.....	36
Soudy	36
Zásada dvojinstančnosti	37
Ústavní soud.....	37

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD, ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA	38
<i>Nejvyšší kontrolní úřad</i>	38
<i>Česká národní banka</i>	38
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	38
OBČANSKÉ PRÁVO	40
VÝZNAM OBČANSKÉHO PRÁVA	40
OBČANSKÉ PRÁVO	40
VYMEZENÍ SOUKROMÉHO PRÁVA	41
SUBJEKTY OBČANSKÉHO PRÁVA	42
<i>Fyzická osoba</i>	42
<i>Právnícká osoba</i>	42
<i>Podnikatel</i>	42
<i>Zastoupení</i>	43
OCHRANA OSOBNOSTI	44
OBČANSKOPRÁVNÍ VZTAHY	44
<i>Právo vlastnické</i>	45
<i>Spoluvlastnictví a společné jmění</i>	45
<i>Nabývání vlastnictví</i>	46
<i>Omezení vlastnického práva – služebnost (věcná břemena)</i>	47
SMLOUVY	47
<i>Definice závazkového práva</i>	47
<i>Definice smlouvy</i>	47
<i>Druhy smluv</i>	47
ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU	49
<i>Zvláštní případy odpovědnosti za škodu</i>	49
<i>Náhrada škody</i>	49
DĚDICKÉ PRÁVO	50
<i>Dědění ze zákona</i>	50
<i>Dědění ze závěti</i>	50
<i>Nepominutelný dědic a právo na povinný díl</i>	51
<i>Odmítnutí dědictví</i>	51
<i>Vydědění</i>	51
<i>Potvrzení o dědictví</i>	52
FUNKCE NOTÁŘSTVÍ	52
RODINNÉ PRÁVO	54
RODINNÉ PRÁVO	54
<i>Prameny rodinného práva</i>	54
MANŽELSTVÍ	54
FORMY SŇATKU	55
<i>Občanský sňatek</i>	55
<i>Církevní sňatek</i>	55
<i>Sňatek v zastoupení</i>	56
<i>Zvláštní formy sňatku</i>	56
REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ	56
PŘEKÁŽKY V UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ	56
VZTAHY MEZI MANŽELY	56
ZÁNİK MANŽELSTVÍ	57
<i>Rozvod</i>	57
<i>Soudní prohlášení jednoho z manželů za mrtvého</i>	58
VZTAHY MEZI RODIČI A DĚTMI	58
<i>Určování rodičovství</i>	58
<i>Rodičovská odpovědnost</i>	58
<i>Povinnosti dětí</i>	59
<i>Výživovací povinnost</i>	59
NÁHRADNÍ RODINNÁ PĚČE	59
<i>Osvojení (adopce)</i>	59
<i>Poručenství</i>	60
<i>Pěstounská péče</i>	60
<i>Opatrovnictví</i>	60
<i>Svěření dítěte do péče jiné osoby</i>	61
<i>Ústavní výchova</i>	61
<i>Kdo je osvojitel, pěstoun, opatrovník a poručník?</i>	62
PRACOVNÍ PRÁVO	63
PRACOVNÍ PRÁVO	63

Základní pojmy z oblasti pracovního práva	63
Základní práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávního vztahu	64
PRACOVNÍ POMĚR	64
Vznik pracovního poměru	64
Obsah pracovní smlouvy	65
PŘEVEDENÍ NA JINOU PRÁCI	66
PŘESČASOVÁ PRÁCE / PŘESTÁVKY V PRÁCI	66
ZAMĚŠTNÁVÁNÍ MLADISTVÝCH, ŽEN A ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH LIDÍ	67
Pracovní proces mladistvých	67
Zaměstnávání žen	68
Zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením	68
MZDA	68
Minimální mzda	68
Formy odměňování	68
Výplata mzdy	69
Překážky v práci s nárokem na vyplacení mzdy	69
DOVOLENÁ	69
Nárok na dovolenou	69
Čerpání dovolené	69
Délka dovolené	69
UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	70
Ukončení pracovního poměru dohodou	70
Ukončení pracovního poměru výpovědí	70
Okamžité zrušení pracovního poměru	71
Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	71
PRACOVNÍ ČINNOST VYKONÁVANÁ MIMO PRACOVNÍ POMĚR	71
OBCHODNÍ PRÁVO	73
OBCHODNÍ PRÁVO	73
OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	73
OBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	74
Obchodní rejstřík	74
Založení obchodní společnosti	74
Vklady společníků	74
Orgány společnosti	75
Zánik obchodní společnosti	75
TYPY OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	76
Veřejná obchodní společnost (v. o. s.)	76
Komanditní společnost (k. s.)	77
Společnost s ručením omezeným (spol. s r. o., s. r. o.)	77
Akciová společnost (a. s.)	78
DRUŽSTVO	79
STÁTNI PODNIK	80
NEZISKOVÉ ORGANIZACE	81
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ PODNIKY	82
OBCHODNÍ ZÁVAZKOVÉ VZTAHY	82
ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO	84
ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO	84
Podnikání právnických osob podle živnostenského zákona	84
Podnikání fyzických osob podle živnostenského zákona	85
PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ FYZICKÝCH OSOB	85
DRUHY ŽIVNOSTÍ	86
Ohlašovací živnosti	86
Koncesované živnosti	86
ŽIVNOSTENSKÝ REJSTŘÍK	87
Vznik živnostenského oprávnění	88
Provozování živnosti	88
Zánik živnostenského oprávnění	89
Živnostenská kontrola	89
Správní přestupky fyzických a delikty fyzických a právnických podnikajících osob	89
TRESTNÍ PRÁVO	91
TRESTNÍ PRÁVO	91
DĚLENÍ TRESTNÍHO PRÁVA	91

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ	91
<i>Zavinění trestného činu</i>	92
<i>Pachatel trestného činu</i>	93
<i>Trestní odpovědnost mladistvých</i>	94
<i>Podmínky vylučující trestnost</i>	94
<i>Promlčení trestní odpovědnosti</i>	95
TRESTNÍ SANKCE	95
<i>Skutečnosti, ke kterým se přihlíží při stanovení trestu</i>	95
<i>Polehčující a přitěžující okolnosti</i>	96
<i>Druhy trestů</i>	96
TRESTNÍ PRÁVO PROCESNÍ, TRESTNÍ ŘÍZENÍ.....	98
<i>Represivní orgány státu a orgány činné v trestním řízení</i>	98
<i>Orgány činné v trestním řízení</i>	99
<i>Etapy trestního řízení</i>	100
<i>Ochranná opatření a jejich ukládání</i>	101
<i>Odklad výkonu trestu / Udělení milosti prezidenta republiky</i>	102
LIDSKÁ PRÁVA A SVOBODY	103
LIDSKÁ PRÁVA A SVOBODY.....	103
<i>Listina základních práv a svobod</i>	104
<i>Struktura Listiny základních práv a svobod</i>	106
OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV	106
<i>Mezinárodní smlouvy a mezinárodní instituce ochrany lidských práv</i>	107
<i>Instituce ochrany lidských práv v České republice</i>	108
<i>Veřejný ochránce práv (ombudsman)</i>	109
<i>Podněty podávané veřejnému ochránci práv</i>	110
MOJE PRÁVNÍ POVĚDOMÍ	112
ŠEDÁ TEORIE – ZELENÝ STROM ŽIVOTA	112
• <i>Co není zakázáno, je dovoleno</i>	112
• <i>Neznalost zákona neomlouvá</i>	112
• <i>I při nákupu v běžném obchodě uzavíráme kupní smlouvu</i>	113
PŘÍLOHA Č. 1 – PRACOVNÍ SMLOUVA	114
PŘÍLOHA Č. 2 – PLATOVÝ VÝMĚR.....	114
PŘÍLOHA Č. 3 – UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU DOHODOU.....	115
PŘÍLOHA Č. 4 – KUPNÍ SMLOUVA.....	115
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	116